

Základní škola, Praha 8, Palmovka 8
se sídlem Palmovka 8/468, Praha 8, 180 00

Školní plán EVVO

Enviromentální výchova a osvěta

Environmentální výchova je chápána nejen jako výchova k řešení problémů týkajících se životního prostředí, ale zejména jako výchova žáka k trvale udržitelnému rozvoji.

Základní dokumenty, z nichž vycházíme při realizaci environmentální výchovy na naší škole, jsou:

- Metodický pokyn MŠMT k environmentálnímu vzdělávání, výchově a osvětě ve školách školských zařízeních č.j. 16745/2008 - 22,
- Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání – č.j. 27002/2005-22,
- Školní vzdělávací program
- Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů (školský zákon)

Chceme-li pro přírodu něco udělat, musíme jí nejdříve poznat.

Chceme-li něco zlepšit, musíme začít sami u sebe.

Každý z nás nese kus zodpovědnosti za prostředí, ve kterém žije.

Budoucnost planety Země je v našich rukou.

Environmentální výchova představuje dlouhodobý úkol školy:

- Uvědomování si významu a nezbytnosti EV u celého pedagogického sboru
- Uvědomování si vztahů EV k realizaci RVP ve ŠVP
- Systematickou činnost školního koordinátora EV za podpory vedení školy
- Rozvíjení spolupráce mezi učiteli a její organizační zajištění
- Rozvíjení nápaditosti ve využívání různých metod a forem EV
- Soustavné cílevědomé zvyšování úrovně znalostí v této oblasti, zajišťování informací obecného a regionálního charakteru
- Rozvíjení spolupráce mezi školou a mimoškolní oblastí
- Vytvoření podmínek pro účinné EV – pomůcky, okolní prostředí, kontakty – databáze spolupracovníků atd.

Environmentální výchovou a osvětou rozumíme:

- vést děti a žáky k získání znalostí a dovedností týkajících se zákonitostí biosféry, vztahů člověka a životního prostředí v lokálním i globálním rozměru
- vytvářet možnost konkrétních situací a příkladů, v nichž děti a žáci projevují svůj vztah k přírodě a učí se zodpovědnému jednání
- působit na utváření životního stylu a hierarchie životních hodnot ve smyslu potřeb udržitelného rozvoje

Vzdělávací a výchovné cíle

Mezi dlouhodobé cíle zařazujeme:

- praktickými formami výuky vést děti a žáky k poznávání rozmanitosti přírody a životního prostředí, propojovat informace s osobní zkušeností
- zapojovat děti a žáky do řešení problémů souvisejících s životním prostředím a trvale udržitelným rozvojem svého okolí
- vést děti a žáky k praktickým činnostem souvisejících s údržbou okolí školy
- navazovat spolupráci s ekologickými institucemi
- v oblasti postojů vést děti a žáky k odmítání lhostejných nebo negativních projevů k životnímu prostředí
- různými formami výuky (projekty) si připomínat významné světové dny týkající se životního prostředí

Cíle EVVO na škole:

- naučit děti pozitivnímu vztahu k přírodě a životnímu prostředí, vytvářet v nich povědomí o možnostech dopadu lidské činnosti na krajinu a přírodu vůbec,
- vytvořit společenství dětí a pracovníků školy, kterým záleží na životním prostředí okolo sebe,
- naučit děti vážit si každého člověka, výsledku jeho práce a pochopit, že každý jedinec má své místo a úkol na této zemi,
- seznamovat děti s historií regionu, s tradicemi a odkazy našich předků, vést děti k pozitivnímu vztahu k vlastní rodině, obci a regionu,
- vytvářet u dětí potřebu smysluplného využití volného času,
- nacházet pozitivní prvky v každém z lidí, naučit se komunikovat s ostatními lidmi,
- dokázat přesně popsat své pocity, potřeby, přání, vést děti, aby se dokázaly svěřit se svými problémy rodičům a učitelům,
- podporovat vzájemnou komunikaci mezi mladšími a staršími dětmi jako prostředek přirozeného předávání zkušeností v dobrém slova smyslu,
- umožnit dětem se speciálními potřebami aktivní zapojení do všech školních i mimoškolních činností,
- nenásilnou formou vést děti k toleranci, k úctě ke všemu živému, ke každému člověku a výsledku jeho práce,
- naučit si osvojovat takový způsob myšlení, rozhodování a chování, které vede k udržitelnému jednání v osobním a občanském životě,

Jednotlivé cíle budou každoročně konkretizovány v Plánu environmentální výchovy pro daný školní rok.

Konkrétní a dlouhodobé cíle jsou průběžně vyhodnocovány.

Klíčové kompetence

Realizací ekologické výchovy chceme v souladu se Školním vzdělávacím programem podpořit u žáků rozvoj a prohlubování těchto kompetencí:

a) kompetence k učení

- propojovat učivo s reálným životem
- podněcovat vlastní tvořivost dětí v oblasti trvale udržitelného rozvoje
- vést žáky k sebekontrolě a sebehodnocení

- učit žáky kritickému přístupu k výsledkům vlastní práce

b) kompetence k řešení problémů

- povzbuzovat žáky ke kladení otázek a utváření si stanovisek k probírané látce a daným ekologickým problémům

- předkládat žákům problémy spojené s každodenním životem týkající se environmentální problematiky a vést je k jejich kritickému posuzování

- umožnit žákům používat odbornou literaturu a vyhledávat informace z oblasti environmentální výchovy pomocí moderních informačních technologií

c) kompetence komunikativní

- u žáků podporovat argumentaci a vhodnou obhajobu vlastního názoru

- předkládat žákům takové typy textů a záznamů, které vedou k přemýšlení, tvořivosti a porozumění

d) kompetence sociální a personální

- zařazováním forem a metod práce vést žáky ke spolupráci - např. skupinová práce, práce ve dvojicích, týmová práce a kooperativní učení

- aktivně využívat kooperativní a komunikační dovednosti jako nástroje pro řešení problémů životního prostředí

- podpořit vlastní důvěru žáků poskytnutím prostoru pro prezentaci

- vytvářet prostředí, které vzbuzuje respekt a toleranci k stanoviskům a názorům ostatních

e) kompetence občanské

- vést žáky k poznávání přírodních a kulturních hodnot ve svém okolí, vést je k chápání příčiny a následků jejich poškozování a porozumění jedinečnosti svého regionu

- pořádat odborné besedy, kurzy a exkurze s environmentální tematikou

- vést žáky k orientaci se ve vývoji vztahu člověka a přírody a poučení se z problémů životního prostředí od minulosti až po současnost a v tomto kontextu pak uvažovat o budoucnosti

- vést žáky k odpovědnému jednání vůči přírodě a prostředí v každodenním životě a k aktivní účasti na ochraně životního prostředí, zapojení se do tradičních akcí obce souvisejících s trvale udržitelným rozvojem

- vést žáky k vnímání závislosti rozvoje lidské společnosti na přírodě a na stavu životního prostředí, porozumění zákonitostí biosféry, ekonomické, sociální a ekologické provázanosti světa, problémům životního prostředí z globálního i lokálního hlediska a jejich příčinám

- vést žáky k projevování pokory, úcty k životu ve všech jeho formách a k hodnotám, které neumí vytvořit člověk, oceňování hodnot přírody a krajiny, vnímání různého postoje a chování k člověka

f) kompetence pracovní

- vést žáky k osvojování si praktických dovedností pro chování a pobyt v přírodě i při zacházení s přírodou a uplatňovat je v každodenním životě

- vést žáky k odpovědnému a ekonomickému nakládání s přírodními zdroji a odpady v souladu se strategií udržitelného rozvoje, snažit se minimalizovat negativní vlivy na životní prostředí

- vést žáky k důslednému dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví

- vyžadovat zodpovědný přístup k plnění povinností a termínu dokončení

Realizace

Výchova a vzdělávání EVVO

- rozhodnutí o ekologické orientaci školy nemůže být nikým přikázáno, musí se s ním ztotožnit vedení školy i pedagogický sbor,

- ekologickou orientaci chápeme jako specializaci na ekologickou výchovu v rámci schváleného vzdělávacího programu,

- v rámci ekologické orientace se snažíme spolupracovat se středisky ekologické výchovy,
- v rámci ekologické výchovy se snažíme do vzdělávacího procesu zařazovat projektové vyučování a často přesouvat výuku do terénu,
- ekologická orientace by se neměla soustředit pouze na přírodovědné předměty, ale měla by mít integrační charakter,
- nesnažíme se organizovat některé aktivity za každou cenu. Někdy méně aktivit, ale kvalitnějších, znamená více,
- snažíme se ve škole vytvořit ovzduší vzájemné tolerance a spolupráce - naslouchejme názorům našich spolupracovníků a žáků,
- nezapomeňme naše aktivity dokumentovat a jejich výstupy zpřístupnit všem žákům školy i veřejnosti,
- ekologická výchova je výchova člověka, který bude využívat všechny vymoženosti civilizace, ale bude respektovat nutnost opatření vedoucích k zachování zdravého a kvalitního životního prostředí ne proto, že je k nim nucen, ale proto, že je přesvědčen o jejich účelnosti,
- cílem našeho výchovného působení je učinit výchovu k trvale udržitelnému rozvoji přirozenou součástí života školy, a to nejen na úrovni teoretické, ale hlavně praktické a pozitivně tak ovlivnit životní postoje žáků a pedagogů.

Škola vypracovává plán environmentální výchovy pro daný školní rok. Environmentální výchova je začleňována do jednotlivých vzdělávacích oborů jako průřezové téma a to v těchto čtyřech základních tematických okruzích:

- Ekosystémy
- Základní podmínky života
- Lidské aktivity a problémy životního prostředí
- Vztah člověka k prostředí

Dlouhodobé činnosti školy v oblasti EVVO:

- Projektové dny
- Sběr papíru
- Sběr umělohmotných víček
- Sběr baterií
- Systém třídění odpadů v areálu školy
- Pobyty v přírodě
- Úpravy a úklid okolí školy
- Spolupráce s MŠ Sokolovská a a MŠ Kotlask
- Preventivní program Zdravé zuby
- Exkurze
- Tematicky zaměřené školní výlety se zaměřením na poznávání přírodních památek naší vlasti
- Program „Ovoce do škol“ – zdravý životní styl

Během školního roku jsou prvky environmentální výchovy uplatňovány na 1. a 2. stupni, a to v těchto předmětech: prvouka, přírodověda, vlastivěda, český jazyk, chemie, přírodopis, zeměpis, pracovní činnosti, Ikt.

V 1. – 5. třídě pracují žáci na daných tématech pod vedením svého třídního učitele, popřípadě pod vedením učitele daného vyučovacího předmětu. V 6. – 9. ročníku je práce organizována s různými odbornými učiteli během roku v rámci jednotlivých vyučovacích předmětů. Náplň většiny aktivit se prolíná do více vyučovacích předmětů.

Realizace EVVO v zájmové činnosti

V zájmové činnosti jsou cíle environmentální výchovy naplňovány realizací aktivit ve školní družině, popřípadě v zájmových kroužcích.

Další vzdělávání pedagogických pracovníků

Zajišťovat DVPP pedagogickými centry, vzdělávacími institucemi, ekologickými centry apod., která nabízejí vzdělávání v oblasti EVVO. Zajistit odborné vzdělání koordinátora EVVO.

Materiální zajištění

Zajistit odpovídající materiální vybavení (PC, interaktivní tabuli, dataprojektor, učební pomůcky potřebné pro EVVO apod.). V případě získání finanční podpory z fondů EU, bude oblast EVVO částečně financována z tohoto programu.

Získat finanční podporu na zvyšování kvality ve vzdělávání a modernizaci vzdělávacího procesu. Prostředky se budeme snažit získat ve spolupráci se zřizovatelem z fondů EU i rozpočtu zřizovatele. Získané prostředky z fondů EU bychom chtěli využít na zkvalitnění počátečního vzdělávání s důrazem na rozvoj klíčových a odborných kompetencí zvyšujících uplatnitelnost absolventů školy a jejich zájem o další vzdělávání

Spolupráce školy s dalšími subjekty

Při realizování cílů environmentální výchovy spolupracuje naše škola s rodiči žáků, s MČ Praha 8 a dalšími ekocentry. V oblasti environmentální výchovy plánujeme spolupráci s centry ekologické výchovy a osvěty, která zajišťují environmentální vzdělávání, výchovu a osvětu pro školy a další vzdělávání pedagogických pracovníků.

Závěrečná ustanovení

Vypracovala: Mgr. Ivana Vanišová

Pedagogická rada projednala dne: 12. 9. 2018

Mgr. Ivana Vanišová
ředitelka školy

Jednorázové akce:

I. stupeň

Září – listopad 2018

sběr šišek, kaštanů, bukvic a jiných přírodnin – tvorba výrobků, 1. - 5. ročník - v rámci VV, PČ – následná prezentace tvorba v jednotlivých třídách

Říjen 2018

- v rámci „Dne zvířat“ sbírka pro opuštěné pejsky a kočičky – Projekt „Mé nejoblíbenější zvíře“ – výtvarná soutěž, obrázky na plot. Téma „Zvířata“ bude průběžně využíváno při Vv, Pv a prvouce – 1. - 5. ročník; třída naplánují návštěvu Zoo
- celoroční projekt – Péče o domácího mazlíčka
- přírodovědné vycházky z okolí školy (poznávání rostlin) – 3. - 5. ročník
- Komunitní zahrada Kotlaska – Jak se dělá kompost – III.A
- Komunitní zahrada Kotlaska – Sklizeň a zpracování plodů zahrady – III.B
- Revitalizace Rokytky – IV.A – spolupráce s MČ
- sběrný dvůr Voctářova – V.

Listopad – prosinec 2018

- tvorba výrobků z přírodních materiálů, následná prezentace v jednotlivých třídách
- 6. – 7- 11. 2018 – sběr papíru

Březen 2019

- „Světový den vody“ – projektový den, celoškolní akce

Duben 2019 –

- tvorba velikonočních výrobků – akce I .stupně (recyklace odpadového materiálu)
- „Zemědělství žije“ – využití v předmětech Vv, Pv, přírodověda – zemědělské plodiny, ekologie – 1. - 5. ročník
- **7. 4. 2019** – „Světový den zdraví“, „Zdravá pětka“ – projekt výživa, ovoce, zelenina, 2. - 5. ročník – akce „Ovoce do škol“
- Ekocentrum Podhoubí – Malíř bez štětce – II.A

Duben 2019

- „Zasej si svou zahrádku“ – sazeničky pro děti – pozorování růstu během vegetace – I. stupeň
- „Zdravé zuby“
- **22. 4. 2019** – projekt „Den Země“ – projekt jednotlivých tříd – celoškolní akce

Květen 2019

- Beseda s chovatelem včel (Pepa školník) – 4. – 5. ročník

Květen – červen 2019

- návštěva školy v přírodě – I. stupeň

Celoroční třídění odpadu a sběr starého papíru.

II. stupeň

Září 2018

- Festival vědy

Listopad 2018

- tvorba výrobků na vánoční jarmark

- sběr papíru – 6. – 7. 11. 2018

Leden – únor 2019

- vycházky zimní přírodou, v rámci Pv - výroba krmítek a jejich následné rozmístění na školním pozemku a v parku – 7. - 8. ročník

Březen 2019

- projektový den „Světový den vody“ – projektový den, celoškolní akce

Duben 2019

- „Světový den Země“ – projekt „Den Země“ – projekt jednotlivých tříd – celoškolní akce

Červen 2019

- „Den květů“ – příroda na dotek

Září 2018 – červen 2019 – třídění odpadu, sběrové akce a různé další akce se zaměřením na environmentální výchovu.

Během školního roku budou využívány nabídky vzdělávacích programů s ekologickou tematikou sdružení „TEREZA“ Toulcův Dvůr v Praze, Komunitní zahradou Kotlaska, Ekocentrem Podhoubí, Sběrným dvorem Voctářova, Praha 8.

Další akce se zaměřením na environmentální výchovu budou realizovány dle aktuálních nabídek na tento školní rok.

Spolupracujeme s MČ, Praha 8 na projektu „Palmovka“

Akce s celoročním průběhem:

- Aktivity a vyučovací metody, které vedou žáky ke správnému chování a jednání ve vztahu k přírodě a prostředí
- Vytváření vybavenosti a materiálně technických podmínek pro EV
- Rozvíjení spolupráce školy s rodiči, s obcí, se středisky ekologické výchovy a s dalšími subjekty
- Úpravy okolního prostředí školy a celkového života školy s ohledem na šetření životního prostředí
- Cílené vedení žáků k informacím o podmínkách života, zákonitostech přírody, o struktuře a funkci ekosystému i celé biosféry, o podmínkách lidské existence a jejích potřebách a zdrojích pro jejich uspokojování
- Spolupráce s ČSOP, pozorování školní zahrady v jednotlivých ročních obdobích, její změny a následné vyhodnocování
- Péče o ptactvo – výroba a rozmístování krmítek na školním pozemku.
- Zapojování do soutěže od firmy RESUVA s.r.o. Bořanovice ve sběru papíru, PET víček
- Třídění odpadů do sběrných nádob
- Péče o pokojové květiny
- Pěstování základních druhů zeleniny a využívání jich k vlastní potřebě ve školní kuchyňce v rámci „zdravá výživa
- Možnost využití bylinek k dochucování a přípravě pokrmů, kteréžtáci pěstují na bylinkovém záhonu
- Možnost zakoupení výrobků zdravé výživy ve školní budově

Během školního roku si budou připomínat a vést diskuze k těmto významným dnům:

- 19.9. Uklidíme svět
- 22.9. Evropský svět bez aut
- 1.10. Světový den lidských sídel
- 4.10. Světový den zvířat
- 16.10. Světový den výživy
- 20.10. Den stromů
- 16.11. Den bez cigaret

- 1.12. Světový den AIDS
- 29.12. Mezinárodní den biologické rozmanitosti
- 4.2. Světový den boje proti rakovině
- 22.3. Světový den vody
- 22.4. Den Země
- 24.5. Evropský den parků
- 1.6. Den dětí
- 5.6. Světový den životního prostředí
- 21.6. Den květů

Dále je EVVO začleňována do jednotlivých předmětů a ročníků a žáci si v průběhu školní docházky osvojí:

- základní vědomosti o podmínkách života a zákonitostech přírody,
- podmínky lidské existence a funkce ekosystémů z hlediska lidských potřeb,
- způsoby a možnosti využívání prostředí, dopady lidské činnosti na životní prostředí, kde v různé míře ohrožují podmínky života a zdroje lidských potřeb,
- to, co je nezbytné učinit, aby se problémy odstranily, a aby další problémy nevznikaly,
- tvořivý způsob myšlení při řešení každodenních úkolů,
- získají dovednosti a návyky potřebné z hlediska udržitelného rozvoje,
- utváření správných názorů a postojů k otázkám udržitelného rozvoje napomůže vzdělávání v této oblasti a mezipředmětová spolupráce.